

Oponentní posudek na diplomovou práci Marie Duškové:

„KOV V UŽITÉM UMĚNÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH MEZI LÉTY 1895 A 1915“

Diplomantka Marie Dušková si vybrala téma, které smysluplně navazuje na její předchozí práci, která se zabírala secesním šperkem. Téma předmětů, vyrobených z kovu v rámci Českých zemí v období secese pojala poměrně obsírně. Hned v úvodu své práce vysvětluje kontext dobového průmyslu a jeho nezbytné návaznosti na vzdělávání návrhářů a výrobců v tehdy hojně zakládaných uměleckoprůmyslových školách. Proto si kromě popisu samotných kovových předmětů, jejich autorů a výrobců, předsevzala za cíl shromáždit také informace o oborových uměleckoprůmyslových školách. V této souvislosti se také zabývá odbornými termíny průmysl, umělecký průmysl a dalšími obdobnými, u nichž se snaží vysvětlit dobový kontext.

V další kapitole se zabývá myšlenkovou základnou k vytvoření pojmu užitého umění a uměleckoprůmyslové výroby, kterou dalo tomuto oboru hnutí Arts and Crafts, reprezentované průkopníky Johnem Ruskinem a Williamem Morrisem. Akcentuje také význam postojů a činů v oblasti pozdvižení výrobků užitého umění a odborného školství v souvislosti s osobností architekta Gotfrieda Sempera. Propojení těchto průkopnických myšlenek v souvislosti s výukou na odborných uměleckoprůmyslových školách v Českých zemích je velmi kuse zmíněno až v kapitole následující. Zde Dušková správně akcentuje nově vytvářenou strukturu uměleckoprůmyslového odborného školství v Rakousku Uhersku spolu s uměleckoprůmyslovými muzei. Dále se velmi podrobně věnuje historii, zaměření a osobnostem Uměleckoprůmyslové školy v Praze a odborným školám v Hradci Králové a Turnově. Jako přínosnou spatřuji v tomto kontextu část, věnovanou historii a osobnostem pražské odborné školy pro uměleckoprůmyslové zpracování kovů. Tato i další kratší kapitoly, věnující se ještě jiným osobnostem z řad autorů, tvořících v oboru kovu nebo podílejících se na výuce, je jednou z nejpřínosnějších částí diplomové práce. V další části práce se diplomantka věnuje hodnocení některých dalších, světově známých osobností z oboru užitého umění a designu v období secese a také jejich vlivu na české autory a jejich tvorbu, které hodnotí i z pohledu ohlasů v dobových pramenech. Tato textová pasáž je také velmi přínosná vzhledem k tomu, že o mnoha z nich dosud neexistují žádné souborné publikace. V další kapitole se diplomantka stručně, ale výstižně věnuje popisu účasti jednotlivých umělců a uměleckých řemeslníků na výstavách.

Jako jednu z významnějších chyb bych v souvislosti s touto prací diplomantce vytkla poněkud zavádějící název, který se týká produkce výrobků z kovu v Českých zemích. V kapitole: České školství a osobnosti zabývající se užitým uměním v kovu sice jmenuje odborné školy pro zpracování kovu v Chomutově, Mikulášovicích a Jablonci nad Nisou, nicméně dále se jejich

osobnostmi a prezentací školy již podrobněji nezabývá. Toto cílené vypuštění tří významných odborných škol z podrobnějšího popisu by mělo být dle mého názoru v práci alespoň nějak stručně vysvětleno. Zvláště na jablonecké odborné škole působilo v této době několik významných osobností s přesahem práce a blízkými kontakty na Wiener Werkstätte, Darmstadt nebo Paříž, ale i Prahu. Chybí mi zde nejen toto vysvětlení, ale také jisté zařazení těchto škol do dobového kontextu a jejich alespoň hrubé porovnání se školami a osobnostmi z ryze českého prostředí.

Diplomantka dodržela všechny zásady citací a využití dostupné literatury k danému tématu. Zajímavá jsou také propojení na konkrétní sbírkové předměty ve vybraných sbírkotvorných institucích.

Práci Marie Duškové považuji za přínosnou a doporučuji ji k obhajobě a navrhuji známku výborně minus.

PhDr. Kateřina Nora Nováková, Ph.D.